

Time: 3 Hours

Marks: 100

- Note:
1. All Questions carry equal Marks
  2. Attempt any five questions in all

1. Discuss the major components of the environmental sociology. (20)
2. Examine in detail the concepts of Ecology and Social ecology. (20)
3. How is environment and spirituality related to each other? Discuss it with reference to principles of different religions. (20)
4. "Global environmental change possesses a fundamental challenge to the Human Exemptionalism-Paradigm". Discuss. (20)
5. Examine NEP as an attempt in solving problematic relationship between modern societies and the physical environment. (20)
6. Critically examine contribution of Giddens to environment and development. (20)
7. Examine the issues and agenda dealt in at environmental conference at Rio. (20)
8. What is meant by north south debate? Evaluate it form theories of Modernization and Dependency. (20)
9. Write in detail about the international environmental politics with reference to green parties and environmental groups. (20)
10. Write short notes on (any two)
  - a. Eco-Socialism
  - b. Classical theories on environment
  - c. SDG of Zero Hunger
  - d. Privatization of water

*****

मराठी रुपांतर
[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
२. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

- प्र.१ पर्यावरणीय समाजशास्त्राच्या प्रमुख घटकांची चर्चा करा. (२०)
- प्र.२ परिस्थितिकी आणि सामाजिक परिस्थितिकी या संकल्पनांचे परिक्षण करा. (२०)
- प्र.३ पर्यावरण आणि अध्यात्मिकता एकमेकांशी कसे संबंधित आहे? विविध धर्मांच्या तत्वांच्या संदर्भात त्याची चर्चा करा. (२०)
- प्र.४ जागतिक पर्यावरणीय बदलांनी मानवी अपवादवादी प्रतिमानासमोर मुलभूत आव्हान उभे केले आहे यावर चर्चा करा. (२०)
- प्र.५ आधुनिक विज्ञान आणि भौतिक पर्यावरण यांच्यातील समस्याग्रस्त संबंधाच्या निराकरणातील प्रयत्न म्हणून नविन पर्यावरणीय प्रतिमानाचे परिक्षण करा. (२०)
- प्र.६ पर्यावरण आणि विकास यांच्यातील मिडन्सच्या योगदानाचे चिकित्सक परिक्षण करा. (२०)
- प्र.७ रिओ येथील पर्यावरणीय परिषदेतील जाहिरनामा आणि मुद्दे यांचे परिक्षण करा. (२०)
- प्र.८ उत्तर - दक्षिण वादविवाद म्हणजे काय? आधुनिकीकरण आणि परावलंबन सिद्धांताच्या रूपात त्याचे मूल्यमापन करा. (२०)
- प्र.९ हरितपक्ष आणि पर्यावरणीय यांच्या संदर्भासह आंतरराष्ट्रीय पर्यावरणीय राजकारणाबद्दल सविस्तर लिहा. (२०)
- प्र.१० थोडक्यात टिप लिहा. (कोणत्याही दोन)
अ) पर्यावरणीय समाजवाद
ब) पर्यावरणावरील अभिजात सिद्धांत
क) शाश्वत विकास ध्येय - शुन्य उपासमार
ड) पाण्याचे खाजगीकरण (२०)

*****